

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

I. Constitutionis adjuncta se clausula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

Sæc. XVIII.

A. C. 1719.

I.

Constitutionis Adjuncta seu Clausula.

Multa insunt in ipso Constitutionis stylo, quæ nostris libertatibus Episcoporumque auctoritati plane contraria sunt, & quæ Romano Pontifici infallibilitatem, si non verbo, at re ipsa astruunt.

I. PRÆCIPIMUS, inquit SS. P. Clemens XI. *Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis . . . ut contradictores & rebelles quoscumque per censuras, & pœnas præfatas . . . omnino coerceant.* Non est ista vox nec Episcopi, nec ad Episcopos: non est iste sermo Petri: *1. Petr. 5. 1. iniores . . . inquebat ille Presbyteres alloquens, obsecro consenior.* Sanctus item Bernardus, contra celsæ dignitatis pericula salutaribus monitis Eugenium III. Papam instruens in eo libro quem ipse SS. P. Clemens XI. ad proprios usus in Gallia edi typis justitiam *De Confid. lib. 4. c. 7. Consideres, ajebat, ante omnia sanctam Romanam Ecclesiam, cui Deo auctoritate præes, Ecclesiarum Matrem esse non DOMINAM, te veronon DOMINUM Episcoporum, sed unum ex ipsis; porro fratrem diligentium Deum, & participem mentium Deum.* Profecto si se ipsum SS. P. Clemens XI. si proprios animi sensu

consulet, sic potius cum Gregorio Magno, quem attributa illi **JUSSIONIS** imperiosa vox vehementissime offenderat, Episcopos alloquetur: *Vestra Beatitudo . . . mihi loquitur, dicens, SICUT JUSSISTIS. Quod verbum JUSSIONIS* peto a meo auditu removete: quia scio qui sum, qui estis. Loco enim mihi fratres estis, moribus patres. Non ergo **JUSSI**, sed quæ utilia visa sunt, indicare curavi . . . Nec honorem esse deputo, in quo fratres meos honorem suum perdere cognosco. Meus namque honor est honor universalis Ecclesie. Meus honor est fratrum meorum solidus vigor . . . Recedant verba, quæ vanitatem instant, & caritatem vulnerant . . . Mihi injuriam facio, inquit idem alibi, si fratrum meorum jura perturbo . . . Sicut ab aliis nostra exigimus, ita singulis sua jura servamus. Episcoporum autem jura sunt hæc, ab ipso Christo eis tradita, ut propositam novam Definitionem cum fide suarum Diæceseon, & cum universalis Ecclesie doctrina ut arbitri & judices comparent; a qua si forte abhorreat, eam modeste quidem, sed constanter repudiare debent, nedum ei adversantes Ecclesiasticis pœnis & censuris coercere teneantur. Hoc legitimus ordo judiciorum, hoc antiqui Canones, hoc

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

Lib. 8.
Ep. 30. ad
Eulog. Alex.

Lib. 3.
Ep. 52.

Lib. 3.
Ep. 29.

Sæc. XVIII Episcopalis dignitas, hoc nostræ liber-
A. C. 1719 rates postulant.

Die 15. Febr.
1714.

2. Suprema Senatus Parisiensis Co-
ria, cum inscribi jussit suis Commem-
tariis Constitutionem *Unigenitus*, pro-
dentissimam hanc cautionem adhibuit
non ideo approbari *Decreta*, quæ in Regno
minime acceptata, *Constitutio* tamen enun-
tiaret. Significare profecto imprimis
voluit (1) Decretum Clementis IX. da-
tum 20. Aprilis 1668, quo Montensis
versio Novi Testamenti prohibetur, &
(2) Decretum Clementis XI. datum
13. Julii 1708. contra considerationes
Morales. Utriusque fit mentio in Con-
stitutione, nec minus asperere in eorum
violatores sævitur, quam si legitimam
utrumque in Gallia auctoritatem obti-
neret. Scilicet hoc sibi juris arrogavit
jam dudum quærit Romana Curia, ut
quidquid semel illa ubicumque vel quo
modocumque statuit, hoc servare sin-
guli Fideles toto orbe Christiano te-
neantur. Quod quidem si admittatur
& tot injuriosa Decreta, quæ boni om-
nes averfantur, ideo vigere dicantur
in Gallia, quia Romæ publicata sunt.

*Bullæ, unam
sanctam . . .
& quæ vulgo
dicitur in
Cæna Do-
mini &c.*

(1) *Alteri dudum reprobatae versioni Gal-
licæ Montensi in multis conformem reperimus.*

(2) *Accepimus Librum . . . tametsi alias
Nobis damnatum . . . adhuc a pluribus haberi*

quis non videt non solum ruere fundi-
tus libertates nostras, sed actum esse
& de salute Regum nostrorum. & de
totius Regni incolumitate? Esse au-
tem etiam nunc hanc mentem Roma-
næ Curixæ satis nos edocent illæ de re-
bus Siculis Monitoriales Literæ, quæ
affixæ fuerunt Romæ 9. Decembris 1715.
& suppressæ Decreto supremæ Senatus
Parisiensis Curixæ, die 15. Januarii An-
no 1716. quibus declaratur: *Omnibus
Christi Fidelibus perspectum exploratumque
esse Sandiones, Decreta, ac Constitutio-
nes, quæ ab Oraculo supremi & visibilis
Ecclesiæ Capitis, Christique in terris Vi-
carii emanant, utpote divina potestate sul-
cita, per se ipsa, ubicumque locorum, in-
dependentem a quacumque humana auctori-
tate, paratam executionem habere.* Pu-
dere nos profecto debeat & Gallos &
Academicos, si minus attentis & for-
tes ad tuenda jura nostra fuerimus,
quam ad ea subvertenda constans sit
& pertinax Romana Curia.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

3. Damnantur Constitutione omnia
opera quæcumque scripta sunt, aut
scribi deinceps potuerunt ad defensio-
nem Libri Considerationum; ita ut non
solum ipsi reo vox, sed ceteris etiam
omnibus sub pœna gravissimorum Ec-
clesiæ fulminum præcludatur; nec da-
tur licentia provocandi ad aliud tri-

*Damnamus
alios omnes
& singulos
in ejus de-
fensionem,
tam scripto
quam typis
editos, seu
forsan (quod
Deus aver-
tat) edendos
libros.*

Sæc. XVIII. bunal: quasi usquam & a quoquam ne
 A. C. 1719. fas sit defendi, qui semel Pontificia sen-
 tentia damnatus fuerit. At si non sit
 infallibilis Romanus Pontifex, si, ut
 ceteri homines, fraudi & errori pateat
 (*certum est autem ex Concilio Basiliensi Papam errare posse*) qua ratione
 poterit vexata veritas sibi viam per-
 rumpere ad Pontificias aures, cum
 ante, & post judicium, ipsi & omni-
 bus ejus amicis & defensoribus os ob-
 struatur?

*Epist. ad
 Agin. Episc.*

Hac damnatione involvitur etiam
 scriptum fato nunc functi perillustri
 Bossuetii, Meldensium Antistitis, cu-
 titulus *Defensio Considerationum Mor-
 lium*. Opus illud, (quod multis ante
 Constitutionem annis scriptum a Bos-
 suetio veros ejus de Libro Considera-
 tionum sensus continere testatur digni-
 simus fide Eminentissimus Cardinalis
 Noaillius) in thesauro secreti sui re-
 condiderat divina Providentia, ut in
 valido legum auxilio, acerrimi illius
 dum viveret, Catholicæ fidei defensor
 ris, etiam mortui vox & auctoritas la-
 boranti veritati & justitiæ succurreret.
 Si parendum sit Constitutioni, quæ e-
 jusmodi operum *lectionem, descriptionem,
 retentionem, & usum omnibus & singulis
 Christi fidelibus SUB POENA EX-
 COMMUNICATIONIS* per contra fac-
 cientia

cientes IPSO FACTO INCURREN- Sæc. XVIII.
DÆ prohibet & interdicit, quicumque A. C. 1719.
 hunc Bossuetii librum legerit, vel e-
 tiam retinuerit, ipso facto excommu-
 nicatus, a Fidelium consortio, & ab
 ipsius Ecclesiæ sinu præceps ejicitur;
 ei viventi Sacramentorum omnium u-
 sus, mortuo terræ sanctæ contactus in-
 terdicitur. *Nulli Christianorum,* ait *Epist. 10.*
S. Leo, facile communicatio denegetur; nec cap. 8.
ad indignantis fiat hoc arbitrium Sacerdo-
tis, quod in magni reatus ultionem invitus
& dolens quodammodo debet inferre ani-
mus judicantis.

4. At quid dicendum de illa Con-
 stitutionis clausula: *Mandantes omnibus*
utriusque sexus Christi Fidelibus, ne de di-
ctis Propositionibus SENTIRE, docere,
prædicare aliter præsumant, quam in hac
eadem nostra Constitutione continetur; ita
ut quicumque illas, vel illarum aliquam
conjunctim vel divisim docuerit, defenderit,
ediderit, aut de eis, etiam disputative, pu-
blice aut privatim tractaverit, nisi forsan
impugnando, ecclesiasticis censuris, aliisque
contra similia perpetrantes a jure statutis
pænis, ipso facto absque alia declaratione
subjaceat? Istos ergo in usus (dolenter
magis quam contumeliose dicimus) Ec-
clesiæ suæ Christus tradidit metuenda
excommunicationis fulmina? Quid!
ob solam vel mentionem temere factam

Sæc. XVIII. alicujus e centum Propositionibus, ab
 A. C. 1719. tim Fidelium animæ æternis infer-

rum flammis immiserabiliter destinatur? *Ubi notandum*, ut ajebat olim S. Petrus Damiani Cardinalis ad Alexandrum II. *quam lubrica, quam præcipue subito ruendi illic procuretur occasio, ante quis in æternæ mortis baratrum corruat, quam se vel leviter imegisse cognoscit.*

Sienim revera Decretum illud videtur non habet, quis Fidelium huic pœnæ non subjacuit? Atque ut de privatis taceamus, supremæ totius Regni Curie, quæ aulæ sunt speciatim quibusdam Propositionibus modificationes quasdam & restrictiones adjungere; XL. Præsules Gallicani, Lutetiæ Constitutionis ergo congregati Anno 1713 & 1714. qui nonnullas Propositiones Catholico sensu defendi posse, vel in voce palam affirmarunt, vel scriptis obscure saltem innuerunt; omnes Ecclesiasticis censuris & pœnis sine alia declaratione subjacent. *Quam excommunicationis gladius nervus sit Ecclesiasticæ disciplinæ, & ad continendos in officio populos valde salutaris; sobrie tantum magnaque circumspetione exerendus, cum experientia doceat, si temere aut levis bus ex rebus incutiatur, magis contemere quam formidari, & perniciem potius proferere quam salutem.*

*Trident.
 Conc. Sess.
 25. c. 3. de
 Reform.*

5. Definitionis Ecclesiasticæ fructus esse debet, ut collocetur in plena luce veritas, paxque animorum & concordia inter Fideles restituatur; quod fieri neutiquam potest, nisi controversæ quæstiones claro & expresso iudicio decendantur. Hoc quidem pollicetur SS. P. N. Clemens XI. dum affirmat in sua Constitutione, *libri doctrina distinctius & apertius explicata, demudatisque & quasi in propatulo positis erroribus, confidere se fore ut omnes tandem aperte jam manifestæque veritati cedere compellantur.* At qui potest inclarescere veritas, cum nullius eorum & una Propositionibus designato sensu, damnet illas omnes confuse atque indiscriminatim, & ut ajunt, in globo & respective, *tanquam falsas, captiosas, male sonantes, piarum aurium offensivas, scandalosas, . . . seditiosas, impias, blasphemias, . . . erroneas, hæresi proximas, . . . ac demum etiam hæreticas?*

Si Papa sit supremus & unicus Fidei Judex, idemque minime errori obnoxius, ut hac pronuntiandi ratione significari videtur, patet quidem librum esse a Fidelibus rejiciendum; sed nondum patet, quid in illo & quomodo sit damnandum. Inde enim accidet, ut propositiones, quæ sensum præferunt Catholicum, & quas ipse etiam fortasse Romanus Pontifex male sonantes

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

tes

Sæc. XVIII. tes tantum judicaverit, tanquam in
A. C. 1719. piæ, blasphemæ, hæreticæ profes-
 bantur; & contra. Fieri igitur
 potest ut ejusmodi judicium, unquam
 vere dici possit acceptum ab Episcopo
 cum illi plane ignorent, quid aut
 pacto Romanus Pontifex damnare
 luerit, & possint ab illius sensu
 cælo aberrare. Ne inter se quidem
 consentientem certo ferre sententiam
 possunt, ac multo minus cum aliis
 terarum gentium Episcopis, cum qua
 stiones de sensu & qualificatione
 tum & unius Propositionum crescent
 in immensum queant, nec ullus sit
 difficultates conciliandi modus.

Miraremur profecto, si quis pri-
 tim Doctor de una Propositione
 sultus, serio responderet eam esse
 falsam, vel captiosam, vel male
 nantem, vel scandalosam, vel hære-
 cam, &c. quia ab ejusmodi consul-
 tatione paulo quis incertior & impe-
 tior rediret quam venerat: aut si
 Judex centum reos variis criminibus
 impetitos, vaga & communi sententia
 pronuntiaret universos in globo &
 spective multa pecuniaria, exilio, pa-
 ribulo, crurifragio, flammis puni-
 dos esse; quia in dividenda unicuique
 pro meritis poena æternum hæren-
 anceps tam ambigui Decreti executio

An cenferi potest tuliffe ejusmodi judi-
cium Ecclesia, præsertim cum non sint
tales propositiones, quibus possint illæ
qualificationum notæ applicari: quippe
quæ sint pleræque vel e Scriptura Sa-
cra vel e SS. Patribus excerptæ, nec
aliud quid quam sermonem pietatis &
religionis hætenus Catholicis usitatum
offerant.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

At in Concilio Constantiensi, unde
perperam in præsentem quæstionem
exemplum ducitur, nemo Catholico-
rum ambigebat de sensu damnatorum
45. Articulorum Wiclefi, de quo pa-
lam convenerat inter Patres Concilii;
eorum nullus præ se pietatis sermonem
traditione consecratum ferebat, imo
plures, ut ipsis constat Concilii verbis,
*erant notorie hæretici, & a SS. Patribus
dudum reprobati*, jamque in multis an-
tea Synodis damnati. Denique, & id
sedulo observandum est, singulis Articulis
singulæ qualificationes a Deputatis ap-
plicatæ fuerant, ut patet ex *Censura
brevi Theologorum Concilii Constantiensis*,
quæ lecta est in 8. Sessione Concilii, in
qua Articuli illi damnati sunt; qua
quidem brevi Censura aperte declara-
tur quæ cuique Articulo & quibus po-
tissimum de causis qualificatio conve-
niat. Exempli gratia talis est primi ar-
ticuli damnatio: **SUBSTANTIA PA-
NIS**

Concil. Con-
stant. Cura
Herman.
Van-det-
Hardt. t. 3.
pag. 168.

Sæc. XVIII. NIS MATERIALIS ET SIMILITER
 A. C. 1719. SUBSTANTIA VINI, MANENT IN
 SACRAMENTO ALTARIS.

Supra scripta Conclusio est falsa, erronea. Et hæretica Patet, i. per illud Matthæi 26. Et sic deinceps 45. articuli propriis qualificationibus notantur.

Concil. Constant. Sessio VIII.

In damnatione illorum Articulorum Synodus Constantiensis meminit iudicii Deputatorum. *Hæc autem S. Synodus præfatos articulos 45. examinari & sæpius recenseri per plures Reverendissimos Patres Ecclesiæ Romanæ Cardines, Episcopos, Abbates, Magistros in Theologia, Doctores juris utriusque, & plures notabiles in multitudine copiosa: quibus articulis examinatis fuit repertum, & Mentionem facit diversarum qualificationum, quibus Deputati dignos judicaverant esse illos articulos. Fuit repertum . . . aliquos & plures ex ipsis fuisse & esse notorie hæreticos, & a SS. Patribus dudum reprobatos, alios non esse Catholicos, sed erroneos, alios scandalosos & blasphemos, quosdam piarum aurium offensivos, nonnullos eorum temerarios & seditiosos. Declarat recte judicasse Deputatos de articulis, & consequenter eos damnat: Fuit repertum (PROUT IN VERITATE EST) aliquos & plures ex ipsis fuisse & esse notorie hæreticos . . . PROPTEREA in nomine D.N. J. C. &*

hæc Synodus . . . prædictos articulos . . . Sæc. XVIII. A. C. 1719.
condemnat. Nonne his verbis S. Syno-

dus viam aperit solvendis difficultatibus eorum, quibus errorum evidentia non sufficeret, ut singulis articulis qualificationes applicarent; si quidem Censura Brevi Theologorum id præstitum fuerat?

Aliunde, cum judicasset Concilium ex illis articulis esse quosdam, quibus quia diversi sensus attribui poterant, difficile futurum esset illas qualificationes applicare, accurate notavit, quo sensu & qua ratione eos damnatos esse censeat: ut apparet in articulis 24. (*) & 41.

Præ-

(*) Art. 24. Fratres tenentur per labores manuum victum aquirere, & non per mendicitatem.

Prima pars est scandalosa, & præsumptuose asserta, pro quanto sic generaliter & indistincte loquitur: & secunda erronea pro quanto asserit mendicitatem Fratribus non licere.

Art. 41. Non est de necessitate salutis credere Romanam Ecclesiam esse supremam inter alias Ecclesias.

Error est, si per Romanam Ecclesiam intelligat universalem Ecclesiam, aut Concilium generale, aut pro quanto negaret primatum summi Pontificis super alias Ecclesias particulares.

Sæc. XVIII.

A. C. 1719.

Concil. Lon-
dinese

Tom. XI.

Concil. Labb.

Col. 2080.

Præterea damnati jam fuerant ab Archiepiscopis Cantuariensi, Eboracensi, &c. & propriis qualificationibus notati aliquot ex illis articulis. *Sanc-
ta* autem Synodus sententias prædictorum Archiepiscoporum ac Concilii Romani ratificans & approbans, prædictos articulos eorum quemlibet . . . reprobat & condemnat.

Æquis rerum Judicibus pronuntiandum relinquimus, an Concilii Constantiensis exemplo, ubi prævia Theologorum Censura singulis articulis singulæ qualificationes applicatæ fuerant recte defendi possit Constitutio *Unitus*, qua uni & centum propositionibus plures quam viginti qualificationes sine ulla prorsus distinctione adjunguntur. Talis quidem definitio nunquam potest esse & haberi certa Fidei regula quandoquidem minime docet, quid Catholicum, quid hæreticum; quid credi, quid rejici oporteat. Non potest illa, nisi veteres fovere discordias, novos excitare tumultus, innumeramovere quæstiones acerbis & nunquam inter morituris definitionibus committere inter se Theologos, Pastores & fideles, nedum sit idonea, ut promissum fuerat, *stabiliscientiæ tranquillitati, sedandisque ingeniorum opinantium dissidiis.*

II. D.